

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej . . . K 30—
pol leta " " 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četr leta " " 650	celo leto naprej . . . K 35—
na mesec " " 230	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnštvo (spodaj, dvorišče levo), Knalova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbira vsak dan sveder izvzemati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petekostna petek vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnštvo naj se posiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Ponosnašna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Slovenski Narod velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnštvo prejem:
celo leto naprej . . . K 24—	celo leto naprej . . . K 22—
pol leta " " 12—	pol leta " " 11—
četr leta " " 6—	četr leta " " 550
na mesec " " 2—	na mesec " " 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knalova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vojna z Italijo.

BOJI OB PRIMORSKI FRONTI.

Dunaj, 25. aprila. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

Italijansko bojišče.

Ob jugozapadnem robu Dobrobojske visoke planote je zavladal po odbitiu italijanskih napadov precesen mir. Severozapadno od Sv. Martina so vdrli naši oddelki v sovražno pozicijo, izvršili razstrelitev, uničili težka metala min ter se po načrtu, ko so to nalogo izvršili, zopet vrnili v svoje jarke. V odsek Zagore je prišlo do živalnih bojev.

Vrh Col di Lana je stal včasih pod ognjem naših možnarjev.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, finl.

* * *

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

21. aprila. (Kor. urad.) Na vsej fronti časoma artiljerijsko delovanje in pogostoma letalsko pozivovanje. V malih infanterijskih bojih v gorenji dolini Astico, v Sugarski in v gorenji dolini Cordevole smo vzeli sovražnikov okoli 30 vjetnikov. V krnskem odseku so bili v noči na 20. t. m. odbiti sovražni oddelki, ki so poskušali v naše črte na Mrzlem vrhu in na Slemenu metati bombe. Včeraj popoldne je bombardirala skupina Capronijev hidroplankov postajo v Trstu s približno 60 bombami z vidno izvrstnim uspehom. Letala so obstreljevala sovražne baterije brez učinka, letala so se vrnila neupoškodovana.

22. aprila. (Kor. urad.) Artiljerijsko delovanje v odseku Tonale, v dolini Ledro in v frontnem odseku od Rovereta do gorenje doline Calamento. V Sugarski dolini je izvršil sovražnik 21. t. m. juriš na naše črte zapadno potoka Larganza, ali najprva ga je vstavil naš ogenj in potem protinapad vrgel nazaj; pustil je na bojišču številna trupla. Ponovno se poroča, da sovražna infanterija vpravila eksplozivne krogle. V gorenji dolini Cordevole prodriajo naše čete čez Cima Lana dalje. Pri tem smo vzele sovražnikov okoli 40 vjetnikov

in jedno strojno puško. Vzdolj Soče in na kraški planoti nekoliko artiljerijskega delovanja, večje intenzivnosti v odseku Plavi. Naša artiljerija je porušila sovražne obrambne pozicije onostran Zagore in je obstreljala od tam pregnane posadke.

23. aprila. (Kor. urad.) V odseku Tonale je poskusil sovražnik naše obrambe naprave na Passu trikrat zaporedoma napasti, bil pa je vsakokrat z izgubami odbit. Artiljerijsko delovanje in premikanje sovražnih čet v frontnem odseku med Lagarinsko in Sugansko dolino. V gorenji dolini Cordevole so obstreljale sovražne baterije vseh kalibrov greben Col di Lana z ljutim koncentričnim ognjem, ne da bi omajala trden odpor naših. Ob gorenji in srednji Soči je oviralo slabo vreme artiljerijsko delovanje. S kraške planote se poroča nova sijajen uspeh našega orožja. V odseku vzhodno Selc je vzela naša infanterija včeraj popoldne z navadno učinkovito artiljerijsko podporo, ko je premagala trdovratni odpor sovražnika, močno utrenjen 358 metrov dolg strelski jarek. Ko je došlo očačenje, je podvzel sovražnik v noči dva ljeta protinapada. Potem ko se mu je posrečilo pri drugem napadu, vdreti v del jarka, je bil po besnečem spopadu, ki mu je vzročil najtežje izgube, zopet vrzen v ven. Tekom vse akcije smo vjeli 133 množ, med njimi 6 oficirjev, in vplenili dve strojni puški, okoli 200 pušk, metali plamenja, kakor tudi številne munice in zaboje z bombami.

Doberdob in Col di Lana.

Iz vojaškega razmotritvovanja 25. aprila: Dne 22. je pričel proti jugozapadnem robu doberdobske planote napad Italijanov s približno močjo ene divizije. Žarišče boja je bila pokrajina med Selcami in Tržičem. Dne 23. je postal sovražnik elitne čete v boju. Prehitro je naznanil grof Cadorna zavzetje 358 m dolgega strelskega jarka. Italijanski napadi, ki so se večkrat razvili do bližinskega boja, ki so drugi bojni dan dosegli posebno ljutost, niso dali sovražniku nikake stalne izpreamembe na-

še pozicije. Naša fronta je popolnoma intaktna, sovražnik zavrnjen. Včeraj ni bilo nikakoga novega napada v tem prostoru. — Italijani se ne morejo veseliti nemotene posesti Col di Lana. Dne 22. t. m. so naši cesarski lovci zopet zavzeli oporišče na grebenu severozapadno vrha in so naslednji dan odbili pet napadov. Od včeraj zjutraj padajo bombe naših 305 cm možnarjev na vrh gore, za katere se bijejo tako vroči boji, najizdatnejši odgovor na svoj čas izvršeno razstrelitev naših tamkajšnjih jarkov.

Jezikovni tečaji v italijanski armadi.

Dunaj, 24. aprila. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana: Kako bedastili in smesnih sredstev se poslužuje italijansko armadno vodstvo, da bi odpomoglo doslej izostali vojni sreči, dokazuje pred kratkim, v naše roke došlo povelje italijanskega vrhovnega vodstva, ki vsebuje z dodano obsežno tabelarično sestavo navodila, kako naj se pozove avstro-oigrske vojake najprimernejše, da naj se vdajo. V tabeli je več temu namenu služenih pozivov, kar: Vdajte se! Roke kvišku! Dol z orožjem! Pridite k nam, kruh pri nas je dober, mi bomo dobro ravnali z vami!, v italijanskem, nemškem, ogrskem, slovenskem in srbohrvatskem jeziku, dočim se v ukazih na poveljstva odreja, da se ima naučiti kolikor mogoče veliko število vojakov podrejenih oddelkov te stavke, katere treba večkrat porabljati, in sicer po narodnosti sovražnih oddelkov nasproti se nahajajočih. Kakor marsikata odredba italijanskega armadnega vodstva, tako tudi te otročje odredbe ne dosežejo svojega namena. Misliši na to, da se naši južni boritelji na jugozapadni fronti, ki so izvršili železne odpore proti ljutim napadom, vdajo sovražnim vabilnim klicem, tudi ako se glase v njihovem materinem jeziku, je več nego naivno.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Zastopniki mestnih in privatnih plinarn in elektrarn iz Milana, Bolonje, Mantove, Coma, Asti, Cuneo, Breschie, Parme in Modene so sklenili predložiti vladni spomenico o skrajno težkem položaju svojih obratov, ker manjka premoga in ker je predrag, kar ga je, ter prosijo nujne odpomoči.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

24. aprila popoldne. Sverno od Aisne smo z izgubami zavrnili neki nemški izvidni oddelki, ki je skušal vdreti v naše črte na planoti Paissy. Zapadno od Mase smo čez noč razpršili več sovražnih izvidnih oddelkov jugovzhodno od Haucourta in severozhodno od gozda Caurette. Z ročnimi granatami smo vdrli v sovražne zvezne jarke ter vjeli kakih 30 mož, med njimi 1 častnika. Sovražnik je obstreljeval okolico Mort Homma prece silno. Vzhodno od Mase in v Woervoir je bila noč razmeroma mirna. Pri Epargesu ni napravila razstrelitev neke nemške mine nobene škode. V go-

Molitve za mir v Milanu.

Lugano, 23. aprila. Ob obilni udeležbi vseh slojev prebivalstva se je vršila v baziliki Sv. Marka v Milanu procesija in molitvena svečnost za mir. Kardinal Ferrari je imel govor, v katerem je rekel: Vsi ljudje ječijo goreče kopnenje po miru. Dobri pa se take, ki nočejo, da bi se javno izreklo. Mi pa ne moremo pozabiti, da je bog ustvaril ljudi za

mir in ne za vojno. Ako je vojna pravična, more predstavljati usodenopolno potrebo, je pa vedno nekaj groznega, kar se da prenašati samo z upanjem na mir. Mir, katerega si želimo, je sicer še daleč, ali to ne more biti vzrok, da ne bi prosili ga iz nebes. Mi moramo še nadalje prisiti za mir od Navjšjega, da ga njegova dobrota končno podari našrom.

Zapadno bojišče.

BOJI PRI VERDUNU. — LETALSKI BOJI.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Na obeh straneh je bilo artiljerijsko in letalsko delovanje zelo živahnih. Zapadno od Mase je prišlo po noči severozhodno od Avocourta do bojev z ročnimi granatami. Napad v več valovih proti našim jarkom vzhodno višine Mort Homme se je poneseval v infanterijskem ognju.

Naši letalci so izdatno obložili sovražne zakope in etapne kraje z bombami. Neko sovražno letalo smo ostali v defenzivi ker bi prehod v ofenzivo zahteval sila mnogo žrtev. Nemška težka artiljerija je ogromna po številu in popolna v tehniki, ni pa se dosegla vrhunca svoje popolnosti. Vse je odvisno sedaj od tega, kdo bo prvi.

ZOPET RUSKI VOJAKI V MARSEILLU.

Marseille, 25. aprila. (Kor. urad.) »Agence Havas«. Neki poštni parnik z novim russkim oddelkom je do spel danes dopoldne sem.

Rusi, Francozi in Angleži.

Lyonski »Progres« poroča: Del russkih čet v Marseillu je prišel skozi Dijon. Ruske čete so prišle iz departementa Aube.

Svicaški listi izražajo mnenje, da se na Francoskem niso izkrcali Rusi iz Rusije, marveč le Rusi iz drugih zavezniških držav.

Iz Ženeve: Clemenceau piše: Ker so prišli sedaj Rusi na Francosko na pomoč, je skrajni čas, da počli vojni minister 17letne takoj iz

kajti stvar je bila kočljiva in oba

spola sta prinašala to zgodbo v tolikih izdajah, kolikor je bilo njih samih, z vodo domov, oddala posodo služkinjam, gospodinjam samim pa priovedovala to povest. Pri stoplju studenču so zborovali služkinje vsak dan za pripravo na debate in sklep v njih mestnih okrajih. Stare dame so se hitele posečat med sabo, pit kavo in prerezovat novosti, se srečale potem na pol pote, pozabilo pozdraviti se in niso mogle izpregovoriti drugega kot: »Ali si že slišala?« — Stara ženica Steinova je bila z ročnimi granatami smo vdrli v sovražne zvezne jarke ter vjeli kakih 30 mož, med njimi 1 častnika. Sovražnik je obstreljeval okolico Mort Homma prece silno. Vzhodno od Mase in v Woervoir je bila noč razmeroma mirna. Pri Epargesu ni napravila razstrelitev neke nemške mine nobene škode. V go-

zenah, predvsem pri služkinjah in drugih ženskah, ki jih pristejavajo k njenemu razredu in ki so smatrali Sigga Olino za sebi enako; kajti ubeščilo in raznotere druge okoliščine so pastorskemu kri v njenih žilah v očeh ljudi tako razredile, da je niso stavile na višjo stopinjo. — Take ženske stavijo prav toliko zahtev na spoštovanje za njih poštenje, kakor druge, čemur se tudi ni čuditi; kajti neoskrunjeno glas je dragocen zaklad, zlasti tam, kjer dekle ne more izgubiti nič drugega in je želja po zakonu in blagostanju vroča in pekoča. — Misliši so si, kot je bilo čisto naravno, da bi se to prav lahko pripetilo njim samim in zdelo se jim je čisto jasno, da je Sigga Olina nekaka mučenica, ki prenaša za vse te žene bolečino in sramoto in drugo zlo, ki ga prizadeva možje nedolžnim in brez-zaščitnim ženskam.

Elina Jofrida je namignila, da pride Sigga Olina prihodnjo nedeljo na pote, da bi se nekoli oddahlila od svoje nesreče: in ženske so se med seboj splošno domenile, da pridej tja polnoštevilno in dokažejo Siggi Olini z besedo in dejanjem, kako globoko sočustvujejo njene tovarišnice z njenim nesrečo in so prepričane, da se je radi tega obrekovanja v očeh vseh poštenih žensk njen ugled dvignil in ne padel.

(Dalej privredno)

LISTEK.

Zaročenca.

Novo - islandsko spisal Gestur Palson.

Sigga Olina je poskusila ukrotiti svojo bolečino in Elina Jofrida ji je razlagala, da ker nista bila s Sveinnom javno zaročena, ne more nihče z gotovostjo trditi, da je bilo tako. To govorico v mestu je bil najbrže raztrzil Sveinn sam in on prav tako lahko laže kot krade. Saj tudi nima nobenega pomena več zanj, ako recete, da se je vse to zlagal; kajti prav gotovo bo zaprt. Tudi mu ni greh očitati laž; kajti kdor se uda tavnini, je brez dvoma tudi lažnjivec. Zato pa je mogoče napraviti spet vse dobro: treba je samo poskrbeti, da izmaga bolečina in Elina Jofrida je bila s Sveinnom ni bila nič druga, kot zlagana bajka, kot več sličnih govorov, ki jih raznašajo po mestu in kajih povzročitelj je Sveinn sam. On se je vedno vneto potezoval za njo, a ona ga nikoli ni marala, ker je bil grd in dolgočasen, kakor tudi, ker je vedno slutila, kakšen ničvreden človek da je. Sigga Olina je molče zrila v svojimi priateljicami — imela je

namreč zelo veliko priateljic — in vedno je bila vsebina ista: on, Sveinn, tat in la

fronte, da ne ogroža prihodnosti Francoske. Članek se konča z vprašanjem: Kje so ostali Angleži?

Obenem poročajo iz Ženeve, da se je angleška fronta zopet raztegnila za dva kilometra.

Priprave Nemčije za trejo zimsko vojno končane.

Iz Rotterdama: »Daily Mail« izve že avtoritativnega vira, da je Nemčija končala vse priprave za tretjo zimsko vojno.

Angleška brambna dolžnost.

Manchester, 23. aprila. (Kor. urad.) Londonski poročevalci »Guardian« poroča: Politična kriza se je končala s pokočnozmagom pripadnikov brambne dolžnosti. Kompromis, ki sta ga sprejela Asquith in Henderson, pomenu nov nastop Derbyja med oženjenimi, nakar se bo med temi neizogibno uvedla brambna dolžnost, če ne bo odpor proti temu v parlamentu in deželi prevelik; o tem pa ni opaziti ničesar. Splošno prevladuje vtisk, da so krizi močno pripomogli do konca s Francoskega, kjer zahtevajo od Anglie vedno več pomoči. Glavna stvar pri krizi je bila, da se je napravil predlog za sporazum sprememljiv za delavstvo. Če bi bili namreč morali ministri, ki pripadajo delavski stranki, odstopiti, bi bil to konec koalicije. List izraža mnenje, da bi bil odstop Lloyd Georgeja mnogo manj škodoval, če bi bilo tudi odstopilo obenem nekaj unionističnih ministrov, ker je naloga Lloyda Georgeja kot muničijskega ministra končana. Bilo bi morda umestno, da tvori s Carsonom in Churchillom jedro opozicije ter da na ta način podlago za menjajočo se vlado.

Pariška gospodarsko konferenca.

»Corriere della sera« naglaša izrecno, da medparlamentarične gospodarske konference, ki se sestane v četrtek v Parizu, ni zamenjati z gospodarsko konferenco ententnih držav. Medparlamentarični sestanek ima namen razmotriti vsa ona gospodarska in komercijalna vprašanja, ki sedaj živahnano zanimajo vse zavezniške države. Zastopane bodo: Francoska, Angleška, Italija, Rusija, Belgija, Portugalska, Srbija in Japonska. Kdaj se bo sestala gospodarska konferenca entente, še ni znano. Pač pa je že sklenjeno, da se sestane zastopstvo vseh zavezniških parlamentov začetka junija v Londonu.

Nemiri v Dublinu.

London, 25. aprila. (Kor. urad.) Šef-tajnik za Irsko Dírel je sporočil v poslanskih zbornicah, da so izbruhnili včeraj v Dublinu veliki nemiri. Ljudstvo je s silo vdrlo v postno poslopje ter porezalo brzozavne zvezze. Čez dan so dospeli vojaki, ki so sedaj popolnoma kos situaciji. Zatrjuje se, da je bilo 12 oseb, med njimi 4 ali 5 vojakov, ubitih.

Francoski parlament.

Iz Pariza poročajo, da sta se zbornicni in senat odgovorila do dne 18. maja.

Vojna v Afriki.

London, 25. aprila. (Kor. urad.) Uradno, General Smuts poroča 23. t.m.: Čete pod generalom van Denventrom so zasedle, ko so sovražnika pri Condo - Irangiju dne 19. aprila porazile, ta kraj. Vjele so nekaj mož ter prizadejale sovražniku velike izgube. Nemške čete so se umaknile v smeri na centralno železnico.

Vojna z Rusijo.

NAŠE POREČILO Z RUSKE FRONTE.

Dunaj, 25. aprila. (Kor. urad.) Uradno se razglaša:

Rusko bojišče.

Nespremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Reorganizirana srbska armada.

London, 25. aprila. (Kor. urad.)

»Morningpost« javlja iz Pariza 20. t.m.: Kakor poroča »Petit Journal« s Krfa je sedaj srbska vojska popolnoma opremljena s francoskimi uniformami in puškami. Armada šteje 130.000 mož in se nahaja v izvrstnem stanju.

Romunija in Bolgarija.

Iz Bukareštejavlja: »Acteon« poroča: Pogajanja med bolgarsko in romunsko vladom radi podobne gospodarske pogodbe, kakor ste jo sklenili Romunija in Nemčija, potekajo zelo ugodno in bodo skoraj končana. Ministrski predsednik Britanije se je očividno že odločil tako glede politike kakor usode romunske države.

Boji na morju.

POMORSKE AKCIJE OB FLANDRSKI OBALI.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Dne 24. aprila zjutraj je dospelo pred flandersko obalo mnogo angleških pomorskih bojnih sil, monitorjev, torpednih rušilcev, večjih in manjših parnikov, ki so, kakor se dozdeva, iskali mine in polagali boje, da zaznamujejo točke, od koder bi se dalo bombardirati.

Tri naše torpedovke, ki se nahajajo na flanderskem, so večkrat izpadle proti monitorjem, rušilcem in pomožnim ladjam, jih potisnile nazaj in ovirale nadaljevanje dela. Kljub silnemu protidelovanju so ostale naše torpedovke nepoškodovane. Angleške pomorske sile so flandersko obalo zopet zapustile.

Šef admiralskega štaba mornarice.

Podmorski čoln in oborožen parnik.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča: Dne 24. aprila zjutraj je dospelo pred flandersko obalo mnogo angleških pomorskih bojnih sil, monitorjev, torpednih rušilcev, večjih in manjših parnikov, ki so, kakor se dozdeva, iskali mine in polagali boje, da zaznamujejo točke, od koder bi se dalo bombardirati.

Tri naše torpedovke, ki se nahajajo na flanderskem, so večkrat izpadle proti monitorjem, rušilcem in pomožnim ladjam, jih potisnile nazaj in ovirale nadaljevanje dela. Kljub silnemu protidelovanju so ostale naše torpedovke nepoškodovane. Angleške pomorske sile so flandersko obalo zopet zapustile.

Šef admiralskega štaba mornarice.

Podmorski čoln in oborožen parnik.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.)

Wolffov urad. O potopitvi oboroženega angleškega parnika »Goldnouth« dne 31. marca se poroča z merodajnega mesta: Najprej je bila posadka parnika pozvana, da naj za-

Nemški načrt proti Rusiji.

»Russkij Invalid« trdi, da obstaja nov nemški vojni načrt proti Rusiji. Nemci bodo skušali dokončati započeto akcijo, pri čemer bo igralo veliko vlogo tudi nemško brodovje Hindenburg bo osebno vodil vse operacije. Situacija generala Kuropatkina je zelo otežkočena.

Car in angleški kralj.

London, 25. aprila. (Kor. urad.) Kralj Juri in car Nikolaj sta si poslala povodom Velike noči brzjavke. Kralj je brzjavil: Velika noč 1916. Danes, ko praznujeta naša naroda po srečnem naključju skupaj Veliko noč ter se spominjata dneva sv. Jurija, si ne morem odreči poslati Vašemu Veličanstvu voščila in zopet izraziti zaupanje v zmago naših zavezniških armad. Zasledoval sem z zadovoljstvom zadnja zmagovalna dejana Vaše hrabre armade. Car je odgovoril: Prisrčna zahvala za velikonočna voščila in dobre želje. Popolnoma se strinjam z Vašim zaupanjem v končno zmago naših skupnih naporov.

Ruski proračun.

Glasom zadnjih uradnih poročil znašajo ruski dohodki 3191 milijonov, izdatki pa 3646 milijonov. Deficit znaša torej 455 milijonov. Ruski državni dolg je znašal januarja 1916 vstop 18 milijard, za kar je bilo plačevati 625 milijonov obresti.

Rusko - japonska pogodba.

Govoreč o rusko - japonski pogodbi pravi »Idea nazionale«, da se je Japonska v izdatni meri poslužila popolne svobode, ki jo je dobila s to pogodbo. Že zavzetje Kiavčava ji je dalo nadavlado v trgovskopolitičnem oziru nad južnimi provincijami Kitajske. — Japonski poslanik v Petrogradu Motono je sedaj zaprosil rusko vlado, da naj mu naznani vse firme evropske in azijske Rusije, ki so doslej delale z nemškimi firmami, da nadomesti njih uvoz v bodoče izdelki japonske industrije.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. aprila. (Kor. urad.) Uradno se razglaša:

Jugovzhodno bojišče.

Nespremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Reorganizirana srbska armada.

London, 25. aprila. (Kor. urad.)

»Morningpost« javlja iz Pariza 20. t.m.: Kakor poroča »Petit Journal« s Krfa je sedaj srbska vojska popolnoma opremljena s francoskimi uniformami in puškami. Armada šteje 130.000 mož in se nahaja v izvrstnem stanju.

Romunija in Bolgarija.

Iz Bukareštejavlja: »Acteon« poroča: Pogajanja med bolgarsko in romunsko vladom radi podobne gospodarske pogodbe, kakor ste jo sklenili Romunija in Nemčija, potekajo zelo ugodno in bodo skoraj končana. Ministrski predsednik Britanije se je očividno že odločil tako glede politike kakor usode romunske države.

Boji na morju.

POMORSKE AKCIJE OB FLANDRSKI OBALI.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča: Dne 24. aprila zjutraj je dospelo pred flandersko obalo mnogo angleških pomorskih bojnih sil, monitorjev, torpednih rušilcev, večjih in manjših parnikov, ki so, kakor se dozdeva, iskali mine in polagali boje, da zaznamujejo točke, od koder bi se dalo bombardirati.

Tri naše torpedovke, ki se nahajajo na flanderskem, so večkrat izpadle proti monitorjem, rušilcem in pomožnim ladjam, jih potisnile nazaj in ovirale nadaljevanje dela. Kljub silnemu protidelovanju so ostale naše torpedovke nepoškodovane. Angleške pomorske sile so flandersko obalo zopet zapustile.

Šef admiralskega štaba mornarice.

Podmorski čoln in oborožen parnik.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.)

Wolffov urad. O potopitvi oboroženega angleškega parnika »Goldnouth« dne 31. marca se poroča z merodajnega mesta: Najprej je bila posadka parnika pozvana, da naj za-

pusti ladjo. Ker se parnik ni zmenil za poziv, je bil oddan strel v svarilo. Nato je parnik takoj začel streljati na podmorski čoln in razvil se je poluren zasledovalen boj, v česar poteku je bil parnik 8krat zadel. Nato je posadka zapustila ladjo, ki je bila potem potopljena. Od posadke, ki jo je kapitan, ravnajoč se po navodilu angleške admiralitete, brezobjektivo izpostavil nevarnosti, je bil en mož težko ranjen. Pri topih sta stregla 2 mornarja angleške vojne mornarice. Kapitan parnika, ki je napadel nemško vojno ladjo, je bil vjet.

Potopljeni parniki.

Listi poročajo: Parnik »Parisiana« se je potopil (morda »Parisija« 5395 ton). Danski parnik »Svend« je zadel ob neko angleško vojno ladjo, a je dospel vendor še v Christian-

London, 25. aprila. (Kor. urad.) Reuter. »Daily Chronicle« poroča: Holandski parnik »Berkelstroom« sta danes zjutraj 2 nemška podmorska čolna z ognjem topov potopila. Po velikih podmorskem čolnu je ob 6. zjutraj ustavil ladjo ter zahteval ladijske papirje. Moštvo je odveslo v dveh malih čolnih, nakar so začeli Nemci streljati na ladjo. Pozneje je moštvo prevzela nekaj angleška ladja.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

22. aprila. Fronta v Istraku. Novih poročil ki bi bila pomembna, ni. — Fronta v Kavkazi. Vsled nekega našega presenetljivega napada so bile sovražne sile, ki so se nahajale v odsek Metiki tik južno od Bitlisa, prisiljene pustiti več sto mrtvih in ranjenih ter zbezhati proti Bitlisu. Po štirinatem boju na gori Kozma vzhodno od Muša, smo vrgli sovražnika proti vzhodu. V bojih na gori Kop, vzhodno od Aškala, smo ustavili napade Rusov in poznali sovražnika, ki je imel pri tem

težke izgube, z višin in pobočji severno od te gore. V odsek Čoruk pravite: Izgleda, da je posredovanje na zemlji. Zmaga pa je dosedala naša. Tudi ako se pridruži našim nepristreljivim, še osmi sovražnik, nam zmagajo. — Dardanelka fronta. V noči 16. aprila je nek naš hidroplani poletel proti Imbrosu in Tenedosu ter uspešno metal bombe na sovražne naprave v pristanišču Tenedos ter na sovražno taborišče.

Kut el Amara pred predajo.

Milan, 24. aprila. (Kor. urad.) »Corriere della sera« poroča iz Londona: Neuspeh pri poskusu prebiti turške črte okrog Kut el Amara, kaže vedno bolj očito, da se bo moral general Towshend s svojimi 10.000 možmi od lakote prisiljen vdati Turkom. Nekaj ministerijalnih časopisov za to angleško javnost že pravljajo na to, da ne pretiravajo vojškega pomena padca Kut el Amara, ker opozarjajo na to, da bodo Rusi kralj utisnili turški uspeh pri Kut el Amari.

Bitka v Egiptu.

London, 24. aprila. (Kor. urad.) Iz Mezopotamije poročajo uradno: Obstrelijanje Sanajajta je trajalo včeraj ves dan. Iz Egipta poročajo uradno bitki, ki se je vrisala 23. aprila v okraju Katia. Poleti so dognali, da se zbirajo sovražne čete 200 do 500 mož na obali v sosedstvu Dueidara. Odsek 500 mož je

sum, da je izbruhnila načeljiva bolezen, povsodi deluje takoj desinfekčni aparat. Dalekosežni ukrepi so bili odrejeni proti širjenju tuberkuloze in prebivalstvo je bilo primerno podučeno. Ustanovljenih je bilo nekaj kopališč, da celo parnih kopelj, karšne sem n. pr. videl v Banjici in kamor sime en dan v vsakem tednu zahajati tudi civilno prebivalstvo.

Kamor se pogleda, povsodi se zdajo nove hiše, skladisčne barake, restavrirajo se kraji in posamezne hiše za civilno prebivalstvo, napravljajo se vrtovi, obdeluje se polje; prijajo se novi katastri, vrši se natanko ljudsko štetje, gradijo se nove ceste, ter popravljajo stare, da bi imeli posamezni kraji zvezzo z glavnimi cestami. Povsodi nastajajo prava trgovska in industrijska toriča ter gospodarska podjetja vseh vrst: parne pralnice, pekarije, mlekarne, usnjarske, mlini, delavnice najrazličnejših vrst. V rudokopih, ki se nahajajo blizu glavnega prometa, se je pričelo delo, tako v krupanskih revirju, v rudniku za svinec v Babi, v premogokopu pri Vlaski, v plodonosnih rudokopih v Ripanju in Majdanbuku. V teh rudnikih je sedaj zapošlenih na tisoče ruderjev.

Vojška generalna gubernija je našla šolstvo v Srbiji v najdezeljnjem stanju. Šolska poslopja so bila deloma uničena in opustošena, otroci popolnoma zanemarjeni in odkar je izbruhnila balkanska vojna brez poduka. Šolstvo se je nahajalo tudi v mirnih časih na tako nizki stopinji. Šolske obveznosti ni bilo in le del otrok je pojaljalo šole, ki so bile pogosto zelo oddaljene. Radi tega je število analfabetov strašno visoko, tako da se najde v enem kraju kmaj par ljudi, ki znajo pisati in brati.

Obiskal sem več šol, kjer se je zavrnok pričel poduk in sem opazil pri vseh otrocih največjo versko ignoranco: Križ, molitve, bog in večnost so jim bile neznane stvari. Starši, celo matere, so se brigali za politiko, za vzgojo svojih otrok pa se niso menili in niso poznali nikdar nikakih verskih dolžnosti, niti jih izpolnjevali.

Ena prvih nalog je bila iztrgati šolsko mladino iz anarhije, uvesti reden poduk ter jih obraniti zunanjih škodljivih vplivov. To je uprava energično izvršila.

Opustošene šole so se popravile in mladina postavila pod nadzorstvo pedagoščno izurjenih podčastnikov. Kmalu je zraslo v deželi na sto in sto šol, ki so vsakega obiskovalca prijetno presenetile s svojo snažnostjo, redom v šolskem poslopu ter brezhibno disciplino šolskih otrok. V Belgradu in okolicu je ustanovljenih kakih 20 šol, tudi ena petrazredna katoliška ljudska šola, kjer sem našel že 170 otrok, ki pa so bili žal tudi slabo podkovani v veronauku.

Štete otrok brez staršev, sirot, se je kmalu pričelo, ter dalo strašno visoko število do 10.000.

Najprej so prišli mali v varstvo, dobili so hrano in oblike in sedaj se že ustavljajo otroški azili pod vojaškim nadzorstvom.

Zanemarjena, poldorasla mladina se praktično podučuje v poljedelskih in obrtniških tečajih ter navaja na delo, tudi so v teku predmeta za ustanovitev raznih deklinskih in deških strokovnih šol.

Značilno je, da otroci ne dobivajo samo poduka, marveč tudi hrano. Z vsako šolo je zvezana kulinarija, v kateri dobre otroci revnih staršev zastonj jesti. Šolnine ni, celo šolske knjige dobivajo otroci zastonj.

To je resnično kulturno delo, ki se tu vrši.

Kdor pride danes v Belgrad, najde živo mesto. Razbite hiše ob periferiji in zlasti v trdnjavi Kalimegdan spominjajo na boje nedavne preteklosti; povsod pa mrzlično delovanje naših rojakov; hiše popravljajo, popravljajo tlak, veliko elektrarno so instalirali in preskrbujajo vse mesto z lučjo; električna cestna železnica vozi na vseh progah, trgovine, restavracije, kavarne so odprte; po cešnah živahnjo življenje.

Nad 60.000 prebivalcev se je že vrnilo v Belgrad in tudi v mesta in kraje v notranosti dežele se ljudje vračajo.

Disciplina, red in snažnost ter tudi naprave za blaginjo napravljajo na prebivalstvo globok vtisk in prebivalstvo hiti, da sledi danemu zgledu. In brezpogojno mora spoštovati in zaupati v upravo, če je tudi sedaj še ne ljudi.

Enako uspešno kulturno delo je opažalo tudi v Črni gori. C. in kr. vojaška gubernija na Cetinju se mora boriti še z mnogimi težkočami, da olajša bedo in uvede red v deželo. Prav mnogokrat pa se ji je že posredlo izvršiti ogromna dela, ki so obrodila že do danes obilen sad ter se zratilo v priznanju prebivalstva. Prebivalstvo je nam nasproti izredno dejazno ter naše uprave ne spoštuje

samo in ji zaupa, marveč ji prima na nasproti celo ljubezen. Morda občuti, kako težavnost je dovozati v to revno in izstradano deželo samo s tovornimi avtomobili, s tovorno živino in vzpenjačami čez Lovčen do Cetinja potrebna živila, katerih je tudi ono v obilni meri deležna.

Območje vojaške generalne gubernije v Srbiji, kakor tudi v Črni gori je razdeljeno v okrožna poveljstva, ki jih upravljajo, kakor tudi posamezne občine, vojaške osebe; in kdor motri postopanje posameznih organov, se mora čuditi, s kakim strokovnim znanjem in spretnostjo izvršuje vojak, ki je še včeraj rabil orožje, danes kot upravni uradnik svojo dolžnost.

V Albaniji je upravna oblast v rokah najvišjega vojaškega poveljstva operujejoce armade. Tudi tu je bilo treba in je treba premagati ogromne zapreke in lajsati strašansko bedo. Posebno občutno je bilo pomanjkanje cest in morale so se zgraditi in se gradijo konjske poliske in viseče železnice, da se mora dovzeti operujoči armadi municija in živež za njo in za siromašno prebivalstvo.

Kulturna dela jednake vrste, kakor v Srbiji in Črni gori, posebno pa sanitarni odredbi v teh okuženih krajih so zahtevala mnogo dela in energije in so z uspehom tudi že dovršena. Okoli 70 delavskih oddelkov je zaposlenih tujek v blagor dežele. Poudarjati moram še, da v vseh teh okupiranih ozemljih posvečajo naše uprave uravnati vojaški grobov največjo skrb, da se nudi dragim padlim in umrlim vse to, kar more dati ljubezen in pjeteta dragim junakom.

V vseh sanitarnih zavodih sem dobil natančen red, primerno duševno in telesno preskrbo in moram podariti tudi požrtvovalno delovanje naših vojaških zdravnikov, ki so storili mnogo v presilnih in presenetljivih razmerah.

Tudi za verske potrebe je poskrbljeno najbolje. Pri armadi v Albaniji je nameščeno primerno število in tudi v vseh sanitarnih zavodih po en vojaški duhovnik. V vojaški guberniji v Belgradu in Cetinju vodi po en vojaški superior dušno pastirstvo v dotedni deželi, kateremu so pridobljene pomožne moći na uradnem sedežu in po en vojaški kurat pri vsakem okrožnem poveljstvu in v sanitarnih zavodih; in jaz upam, da bodo poslanci od dotednih ordinariatov zahtevani in še ne vpoklicani duhovniki dospeli k malu na svoja službenata mesta. Kajti ako je kajd in ako je kdo potreben tolažbe in pomoči od zgoraj, je potreben tega vojak in zlasti tukaj, da le od žene in otrok, da le od domovine.

V Sofiji je pastirstvo katoliškega civilnega prebivalstva poverjeno istotako vojaški duvoščini. V Belgradu je sedaj nad 4000 katolikov, za katere je nameščen jeden vojaški kurat, ki mora tudi podučevati veronauk v katoliški ljudski šoli. Žal, da ni nikjer nobene cerkve ali kapel in treba je vsto adaptirati barake in primerne lokale. Celo v Belgradu je bila na razpolago samo mala poslanišča kapela, v katero gre komaj 150 oseb. Vsled adaptiranja in posvetitve prestolne dvorane v konaku v kapelo, katero sem izvršil 2. aprila na svečan način, je v Belgradu dosežena za sedaj odpomoč.

Končno se moram spominjati požrtvovalnega delovanja vojaške duvoščine in teh ozemljih in izreči vsem prečastitim gospodom svojo zahvalo in popolno priznanje. Naj spremjam božji najobilnejši blagoslov kulturno delovanje naših vojaških uprav! Naj čuva božje varstvo naše smrtnopogumne vojevnike! — Emerik Bielik, škof apostolski vojaški vikar.

Razne politične vesti.

= Dalmacija in Belgija. Iz nekega sestavka R. W. Seton-Watsona v »English Review« ponatiskuje »Review of Reviews« nekatere pomembnejše stavke. Pisec graja »nesrečno pogodbo« med četverozvezjo in Italijo v aprilu 1915, s kateri bi se imelo glavni del Dalmacije z najmanj 700.000 Slovani izročili Italiji: »S tem, da smo priznali Italiji pravico, zasesti dalmatinsko obal iz strategičnih vzrokov in proti volji prebivalstva, je Grey angleškemu programu izpodobil tla in oropal Britanijo moralne pravice, obsojati nemško osvojevanje Belgije. Nemčija ima ravno tako pravico do Belgije kakor Italija do Dalmacije. Obe zahtevi slonita na strategičnih preudarkih in na meču. Italijanska zahteva po Dalmaciji pa drži manj, ker ne zaničuje samo pravic rodu in jezik, marveč namenoma ne vpoštova dejanskega gospodarskega položaja in bi domenila popolno in takoj-

šno pogubo za nesrečno deželo, ki bi bila odrezana od svojega gospodarskega zaledja.

= Knez Böllow v Švici. Knez Böllow se je nastalin v Luzernu. Pariski »Radikal« zahteva strogo nadziranje Böllowa v Švici ali pa, da ga švicarska vlada izžene. »Basler Nachrichten« pripominja, da švicarski zvezni svet s privatnikom Böllowom nima ničesar opraviti.

= Japonska in Združene države ameriške. »Morningpost« javlja iz Washingtona, da je japonski poslanik ugovarjal zakonskemu načrtu, s katerim naj bo izseljencem iz Azije prepovedan prihod v Združene države ameriške.

Vesti iz primorskih dežel.

Umrl je v Ljubljani dr. Edvard Gräffe, vpojoknici c. kr. nadzornik zoološke postaje v Trstu, star 83 let. Pokojni je oče dr. Edvarda Gräffea, c. kr. okrajnega višjega zdravnika v Gorici. Pokopali so pokojnika v Trstu.

Pogreb žrtev zadnjega italijanskega letalskega napada na Trst se je vršil v nedeljo dopoldne v Škednju ob ogromni udeležbi prebivalstva iz okolice in mesta. Mrtvaški izpoved je šel od mrtvašnice proti cerkvi. Krste otrok so bile v belih, krste odraslih na črnih mrtvaških vozovih, prve pokrite z belordečimi, druge s črnorumenimi zastavami. Sprevd je vodil kanonik Lupetina ob asistenci štirih duhovnikov. Po blagoslovu v domači cerkvi so krste zopet naložili na vozove in sprevod se je vili nazaj na pokopališče. Pri pogrebu je bil navzoč tudi namestnik baron Fries-Skene, c. kr. komisar pl. Krekić-Strassoldo in drugi dostojanstveniki, dr. Slavik kot zastopnik naših narodnih društev itd. Škedensko pokopališče šteje sedaj devet nedolžnih žrtev tuje pohlepnosti na naši zemlji.

V Rojanu pri Trstu je umrl posnemnik Anton Perić, star 63 let. Socijalistično delovanje tržaške občine. Od izbruhu vojne z Italijo so nastale za tržaško občino nove socijalnopolitične naloge. Posebno je treba poudariti odredbe glede prekskrbe brezposelnih, za katere je bilo izdanih do konca februarja t. l. okoli 1.200.000 kron. Družinam vpoklicnih se je dovolilo podpor skoro 350.000 kron. Za podpore potrebnemu prebivalstvu pristojno v druge občine, se izda na leto skoro 800.000 K. Javni dobrodelni zavodi se razširjavajo in v te svrhe se izdaja več milijonov na leto. Beguncem z Goriškega in iz Istre se dajejo podpore. Da se odpomore brezposelnosti, se pričenja raznata dela in znesek za take zgradbe je že presegel 1 milijon kron. Poslovni obseg akcije za aprovizacijo Trsta se giblje med 6 in 7 milijonih kron. Polno priznanje za to delovanje zaslubi vladni komisar, dvorni svetnik pl. Krekić-Strassoldo.

Deželni stavbeni red na Goriškem. Poroka se z Dunaja, da se goriški deželni odbor poteguje za to, da dobi končno tudi Goriško - Gradiščanska potrebnih deželni stavni red. Tozadovno so se vrstile na Dunaju v ministrstvu za javna dela konference, katerih sta se udeležila ravnatelj deželnega stavbenega urada inženir Glessig in deželnih podtajnik Vidrig. Za žvepljanje tri na Goriškem je c. kr. vladu določila 350 meterskih stotov žvepla. Ta množina niti od daleč ne zadošča, vsled česar se je deželni odbor goriški obrnil na c. kr. poljedelsko ministrstvo s prošnjo, da odkaže Goriški vsaj še 350 q modre galice. — C. kr. ministrstvo pa je odgovorilo deželnemu odboru, da žal ne more ugrediti odborovi želji, ker se mu kljub vsemu trudu ni posrečilo dobiti letos toliko žvepla, da bi se vsaj približno krila potreba vinogradnikov.

Kdo kaj ve? Ivan Klavora, sedaj Reservespital Nr. 1, Koppstrasse Nr. 75, Bezirk XVI., Wien, Z. Nr. 3, prosi prijaznega obvestila, če kdo ve, kje je njegova mati Katarina Klavora iz Dvora št. 33 pri Bovcu, o kateri že od začetka laške vojne ničesar ne ve.

Begunsko taborišče v Vagni pri Lipnici so si ogledali člani pomožnih odborov za begunce v Gradcu. Mleko za taborišče daje 95 holandskih krov. Taborišče je sedaj urejeno v vseh oddelkih kar naibolje. Italijanski šolski otroci so peli pred gospodo iz Gradca nemške pesmi. Taborišče se porabi po vojni za civilne preskrbovalne svrhe in skoro gotovo tudi za bivališče vojaških ranjencev. V Pulju so zaprli gostilno »Alle tre porte« za ves čas vojne, ker ni odgovarjala zdravstvenim predpisom.

Istrske deželne zadeve. Predsednik upravne komisije za Istru, dvorni svetnik Alojzij Lasic, je v pondeljek prisegel v roke namest-

nika in potem nastopil svoje novo mesto v Poreču.

Izkaznico za ribe, po 20 dekagramov na osebo, uvedejo baje v Dalmaciji. Zadrska občina je izdala nov cenik, s katerim so cene povisane. Mesu so znižane cene od 6 na 5 kron, ali mesa je malo, še jagnjetine ni, katere je bilo drugače v izobliju. Olje stane 6 kron po maksimalnem ceniku.

Društvo za tujski promet v Dalmaciji je bilo razpuščeno radi posmanjkanja članov. Sedaj je prevzela vlast poslovovanje društva, da se tako ne opusti brig za tujski promet, ki se utegne po vojni v Dalmaciji ogromno razviti. Tudi na Goriškem bo treba po vojni malce drugače skrbeti za tujski promet, kakor se je skrbelo pred vojno. Promet obeta bo ogromen, saj že sedaj obeta pol monarhije, da takoj po vojni običe Gorico in kraje na italijanskem bojišču.

Četrto vojno posojilo.

Monarhija je prisiljena vojno nadaljevati do popolne zmage; to je pogoj njenega obstanka in obstanka vseh njenih prebivalcev in ker je treba za preskrbo orožja, živil in oblike ter za druge vojne potrebsčine sredstev, se je novič obrnil na prebivalstvo, na jih pa posodi potrebne svote.

Cetrto avstrijsko vojno posojilo

obstoji iz dveh delov: 1. iz sedem let tekočih blagajniških nakaznic, ki se obrestujejo po 5½% in 2. iz državnih zadolžnic, ki se obrestujejo po 5½% in se v štiridesetih letih amortizirajo. Blagajniške nakaznice se doberje po 93%, zadolžnice pa po 95%. Vplačila so se začela 17. aprila in trajala do podpisovanja do 15. maja. Zneske do 200 K je takoj pri podpisu popolnoma plačati; če pa kdo podpiše večjo svoto, jo lahko plača v obrokih in sicer je 10% podpisane svote plačati takoj pri podpisu, 20% do 15. junija in 15. julija, 25% do 15. avgusta in ostanki do 15. septembra. Za čas do 1. junija t. l. ne nesejo ti papirji nič obresti in zapade prvi kupon dne 1. decembra v plačilo. Nadalje se bodo obresti izplačevale vsako leto 1. junija in 1. decembra. Državno posojilo, ki se bo amortiziralo v štiridesetih letih, je razdeljeno na serije po pet milijonov krov in se bo začenši leta 1921. vršilo izzrebanje po serijah vselej v mesecu decembru. Izplačilo izzrebanih zadolžnic se bo izvršilo 1. junija naslednjega leta; zadolžnice izplačilo bo 1. junija 1956. Državna uprava si je pridržala pravico, da po 1. juniju 1926. pusti izzrebat evenitalno tudi več serijskih naenkrat ali da vse posojilo na tri mesece odpove in je popolnoma izplača. Serije državne posojila, ki se bo amortiziralo, so razdeljene na komade od 100 do 20.000 K, blagajniške nakaznice se glase na 1000 K, 5000 K, 10.000 K in 50.000 K. Kuponi obeh posojil so davka prosti in se bodo vedno izplačevali po popolni imenski vrednosti. Pri prodaji teh papirjev ni plačati davka o prometu z efekti. Zlasti je važna še določba, da bo mogoče davek od vojnih dobičkov plačati namesto z gotovim denarjem, z blagajniškimi nakaznimi in sicer se bodo ti papirji sprejemali po polni imenski

— **Osebne vesti s pošte.** Poštni praktikant Ivan Lenarčič je imenovan za poštnega asistenta v Novem mestu; narednik brzjavnega polka, Andrej Doljak, za poštnega asistenta v področju vojaškega poštnega ravnateljstva za Bosno in Hercegovino. Konceptni praktikant dr. Fr. Rapotec je imenovan za poštnega koncipista pri poštem in brzjavnem ravnateljstvu v Trstu.

Mesto poštnega ekspedienta v Vrbovniku je podeljeno poštnemu oficiranju Dragotinu Kosu, mesto poštnega ekspedienta v Dolenji Košani pa poštni aspirantki Elizabethi Puppis. — Poštni oficijant Henrik Huttmann je premeščen iz Tržiča k poštnemu uradu Nabrežina 2. — Poštna ekspedientka Katařina Orsič v Vrbovniku in pa poštna oficijantka Jožica Laurencič pri poštem uradu Trst 1 sta trajno vpojeni. — Poštna ekspedientka Adela Dolgan v Dolenji Košani je odpovedala poštno službo. — Nadpolostar Josip Hrast v Nabrežini je umrl. — Razpisana sta poštna urada v Renčah (III./1.) in na Brezovici pri Ljubljani (III./3.).

— **Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem.** Kakor smo že poročali, vrši se letoski redni občni zbor v četrtek, dne 27. t. m. ob 6. zvečer v bibliotečni dvorani c. kr. deželne vlade.

— **Hranilni in posojilni konzorcii I. splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske v Ljubljani** ima svoji redni občni zbor v soboto dne 29. aprila 1916, točno ob 8. uri zvečer v vrtnem salonu restavracije g. Mračka, »Pri Starem Rimiljanu«, v Ljubljani, Rimska cesta. Dnevni red: Poročilo o delovanju I. splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske v letu 1915. Čitanje zapisnika o lanskem rednem zborovanju. Poročilo o poslovanju in računskem sklepu tukajšnjega krajevnega odbora kakor tudi hranilnega in posojilnega konzorcija za leto 1915. Poročilo nadzornovalnega odseka. Razdelitev poslovnega dobička koncem leta 1915. in dotiranje rezervnega zaklada. Določitev obrestne mere za posojila in hranilne vloge ter odpovedne dobe za slednje. Določitev glede plodonosnega nalaganja razpoložljivega denarja. Določitev največjega števila deležev, ki si jih sme pridobiti posamezen zadružnik. Določitev viška posojil in hranilnih vlog, ki jih sme sprejeti konzorcij. Honoriranje funkcionarjev. Slučajni predlogi zadružnikov. Dopolnilne volitve. V slučaju neslepčnosti vrši se eno uro pozneje istotam za rešitev istega dnevnega reda nov občni zbor, ki bo sklepčen brez ozira na število prisotnih zadružnikov.

— **Kaj je z nagrado za kebre?** S kakim veseljem so lansko leto zatirali šolarji tega škodljivca. Skoro vsak dan so bili na delu, ali sami, ali pod nadzorstvom učiteljstva in nekatere šole so naznane politični oblasti kar na tisoče litrov teh rjavih vjetnikov. Bila je to pravčata kebrova vojska. Ker ima pa denar povsod svojo privlačno silo, je postal boj tolikanj intenzivnej, čim je bila razglašena osemvinarska nagrada od litra. Eno leto čakati na obljube, je pa malo predolgo in zato upravičeno prismo merodajne faktorje, naj že rešijo učiteljstvo sumičenja in mučnih vprašanj, kdaj bo kebrovina poravnana.

— **Pozor!** Dozalo se je, da občinstvo pri vojaških transportih in posameznih vojaških dovolj ne vpošteva naredbe glede prodajanja žgalnih opojnih pičač. Prizadeti se ponovno opozarjajo, da se glede tega že najmanjši prestopek kaznuje najmanj z globo 50 K ali 5. dni zapora.

— **Oddaja moke pri mestni aprovizaciji.** Za dobavo moke pri mestni aprovizaciji naj se zglose: trgovci iz Ljubljane jutri, v četrtek, dne 27. t. m. peki in mokarji, v petek dne 28. t. m. okoliški trgovci pa v soboto, dne 29. t. m. vselej ob 8. uri zjutraj na mestnem magistratu, prejšnja Galerova hiša, I. nadstropje, mestna posvetovalnica.

— **Včeraj popoldne** je v deželni bolnišnici preminula štiriletna, nadhudna Jelica, hčerka deželnega nadoficijala Krištanana.

— **Pegati legar.** V času od 9. do 15. aprila je zbolelo v Galiciji 517, v Bukovini 15 in drugod v Avstriji 78 oseb za pegastim legarjem. Na Dunaju so zbolele 3 osebe.

— **Koze.** Od 9. do 15. aprila je zbolelo za kozami v Galiciji 494, v Bukovini 27 in drugod v Avstriji 79 oseb, v Gradcu 4 osebe, v Lebringu 2 osebi.

Iz Kranja se nam piše: V nekaterih krajih se dogaja, da se sladkorne karte ne razdeljujejo pravijo razumljivo, da so ljudje brez sladkorja. Taki slučaji se ponavljajo pri aprovizacijskem oddelku v Naklem pri Kranju. pride kmet in prosi, da se mu da toliko in toliko sladkornih kart za njegovo družino. Prvič je od-

slovil, češ, da je zmanjšalo kart in naj pride drugič ponje, ko pa pride drugič dobi za celo družino 1 kart — oseb je pa morda osem ali pa še več. — Pri vsem tem se je temu uradu bližati z nekim svetim strahom ter ponijoči prositi, naj se mu da, kar mu po pravici gre. Seveda se včasih sliši iz ust prijaznega gospoda pozdrav: Kmetje je močnik, treba vam je čaja ali kave. Po tolmačenju tega gospoda naj bi bil sladkor samo za gospose ljudi? — Tudi glede razdeljevanja moke se slišijo podobne pritožbe, tako, da se ljudje kmalu ne bodo upali iti po moko. Ker namen aprovizacije ni ljudi, zlasti revnejše zasmehovati, pač pa s potrebnim jih preskrbeti in jim iti kolikor mogoče na roko, da se lažje preživijo, bi bilo potrebno, da se kompetentne oblasti pobrigajo zato in stvar na kak način urejeno.

Na Jesenicah bo teden Rdečega križa od 30. aprila do 7. majnika. Jeseniško podružnico Rdečega križa je ustanovila gospa Gisela Trappenova v avgustu 1914. L. 1915. je imela podružnica 145 plačujočih članov. Požrtvovalno je bilo delovanje zdravnikov dr. Tičarja in dr. Kogaja ter izvezbanih strežnic. V bolnici, ki jo vodi gospa Pavla Luckmannova, je bilo 2757 dni posvečenih ranjencom: okrepljeno postajo oskrbuje gospa Erna Ječminekova. Podružnica je imela do aprila t. l. 11.377 K 59 v dohodkov in 9163 K 75 v izdatkov.

Zivinski semenj brez živine. Iz Slovenske Bistrike poročajo: Na zadnji se tu vršeči živinski semenj ni bilo prignane niti ene glave živine.

Priznanje. C. kr. deželni šolski svet štajerski je nadučitelju g. Josipu Terčaku v Ksaveriju v Savinjski dolini izreklo zahvalo in priznanje za požrtvovalno in uspešno delovanje za vojno oskrbo.

Ponesrečen postajenacelnik. 62 let stari postajenacelnik Schaufler je bil 19. t. m. na postaji južne železnice v Dolah na Koroškem povozen in na glavi tako hudo ranjen, da je kmalu potem umrl.

Tativne. V neki tukajšnji trgovini z železino je bil arretiran 18letni delavec, ker je zagrešil razne tativne na škodo svojega gospodarja. — Na velikonočno nedeljo so prijeli 45letnega delavca brez posla Josipa Dobroto od Dev. Marije v Polju, ko je hotel ukrasti štiri odeje in suknjo v neki lopi. Zbežal je v gozd, bil pa je kmalu na to arretiran. — Na Tržaški cesti je arretiral redar nekega delavca iz Smlednika radi tativne. V Trnovčah je bilo ukradenega svinjskega mesa in slanine posestnici Neži Hribarjevi v vrednosti 100 kron. — Posestniku Antonu Staremu v Vel. Lipljenah je bilo ukradenega več kosov mesa, slanine, sladkorja in špirita in kruha v noči na Veliko nedeljo.

Prodaja terjatev. Jutri, dne 27. t. m. ob 11. uri dopoldne se vrši v sobi štev. 16 c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani prostovoljna javna dražba neizterjanih terjatev iz konkurza za puščine po pokojnem dr. Evgeniu Gallatiju v Ljubljani. Nominalna vrednost terjatev znaša 1135 K 93 v, izklicna cena 50 K. — Pojasnila v pisarni dr. Ivana Lovrenčiča, odvetnika v Ljubljani, nasproti hotela »Union«.

V frančiškanski cerkvi je bil posabljen v torek 25. t. m. dopoldne od 11. do pol 12. ure črn, damski dežnik. Kdor ga je pomotoma odnesel, se vladivo prosi, naj ga odda v zakristiji frančiškanske cerkve.

V vojaško službovanje zopaklicana družabnika tvrdke Cuhar & Jesih, »Pod Trančo« vzljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemali svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Razne stvari.

* **Bivši praški župan Šoč** umrl. Bivši praški župan in deželni poslanec dr. Henrik Šoč je 25. t. m. zjutraj na svojem posestvu Zbužanah v 75. letu umrl.

* **Redek slučaj.** V vasi Nagyleta na Ogrskem je umrl cigan Jurij Kanalas v starosti — 130 let. Vzdic svojemu ciganskemu življenju ni bil nikdar blizu in ni imel nikdar z nobenim zdravnikom opravka.

* **Vpogljive lesene podplate** je skonstruiral ravnatelj štajerskega obrtno-pospeševalnega urada Springer. Ti podplatli so baje popolnoma lahki in gibčni ter prav dobro nadomeščajo usnjate. Cenejši so pa desetkrat.

* **Nesreča na morju.** Kitajska križarka »Hai - Jung« je v soboto spremila transporte vojakov na južne otroke Čusanovega arhipela. Spotoma je zadel ob parnik »Hsien-yi« in ga potopila. Na krovu je bilo 1000 mož, od katerih jih je bilo le 30 rešenih.

* **Mlad roparski morilec.** Mesečna marca je bil v Bastasicah na Ogr-

skem ubit 60leten mož. Poizvedbe so dognale, da je petnajstleten dečko mož podrl na tla in ga s polnom in s kamnom ubil ter ga oropal za 30 K. Mladega morilca so izročili sodišču.

Trdrovatno se vzdržuje gvorica, da je za nakup varnih in priporočljivih sreč v zajamčenimi dobitki (do 630.000 krov) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozorjam na današnji zadetki oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. aprila: Nikola Trifunović, lovec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 21. aprila: Anton Govekar, bivši rudar-hiralec, 59 let, Radeckega cesta 9.

Dne 22. aprila: Anton Rebernik, ribiški paznik, 46 let, Hradeckega vas 80. — Aleksander Haufien, mestni ubožec, 54 let, Japljeva ulica št. 2. — Vincenc Cepuder, trgovski hlapec, 56 let, Sv. Florijana ulica 10. — Neža Kremlar, zasebница, 63 let, Celovška cesta 16. — Karolina Hlebš, hči tobačne delavke, 6 mesecev, Velika čolnarska ulica 10.

Dne 23. aprila: Josip Gaberšek, false Pogljen, sin delavke, 2 leti, Streliška ulica 15. — Dr. Edvard Graeff, železniški uradnik v pok., 83 let, Poljanska cesta 16.

Dne 24. aprila: Franc Lukežič, železniški nadsvetnik, 47 let, Sv. Jerneje cesta 205.

Dne 25. aprila: Janez Robič, občinski tajnik-hiralec, 72 let, Radeckega cesta 9.

Darila.

Uporavnštvo naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Vladimir Vrančič iz Rakca 2 K, mesto velikonočnih voščil.

Srečna hvala!

Današnji list obsegajo 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Delo pljuč učinkovito podpremo, če prsa in hrbel vsaki dan masiramo s Fellerjevim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko Elsalfluid. To pospešuje delovanje kože in kožno izdihanje, poživila obtok krvi in na ta način krepi pljuča. Čim živahnejše polje kri, čim deli prodre v najnežnejše organe, tem lažje je potem uničiti mogoče že obstoječe boleznske kali in ohraniti zdravo telo. Elsalfluid se že nad 20 let porablja v tisočih družinah in nad 100.000 zahvalnih pisem izpričuje njegov dobrodejen učinek. Tudi mnogi zdravniki so ga preiskusili in ga priporočajo. 12 steklenic tega izbornega domačega zdravila stane kamorkoli franko 6 K, edino pristno pri lekarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 338, Hrvaska. Tu se tudi naročajo Fellerjevo voljno odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko Elsakroglice, dobro želodčno sredstvo. Šest skratljic franko za 4 K 40 v. Te kroglice so si tekoma več let pridobile na tisoče odjemalcev, ki nočejo več jemati drugih odvajjalnih sredstev. Dočim mnoga druga odvajala draže črevo in slabe želodec, učinkujejo Fellerjeve pristne Elsakroglice želodec krepeč in nimajo nikakega škodljivega stranskega učinka. Zato zaslužijo prednost pred drugimi. Dobra je Fellerjeva migrenska stogla za 1 krono. (vi)

Kdo hoče ohraniti svoje zobe zdrave, temu bodi povedano, da se da to doseči samo z doslednim vsakdanjim negovanjem zob. Zato pa je ne-pogrešljiva antiseptična ustna voda. Tak je Odol, o katerem je znanstveno dokazano, da zabrani vsak zobe uničujoči proces. Poleg tega je Odol dobrega osvežujočega okusa.

Spominjajte se ob godovih in rojstvenih dneh vojnih potreb!

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 steklo avstrijskega rdečega kriza	Mesečni obrok za vseh
1 steklo ogrskega rdečega kriza	per sreč oz.
1 steklo budimpeštskega brezlike	dobitnih listov samo
1 dobitni list 3 0/0 zeml. sreč. kr. za leto 1888	5 kron.

1 dobitni list 4 0/0 ogrs. kr. sreč. kr. za leto 1884

12 zelenih vraka leta, glavni dobitki 630.000 K.

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku

do 4.000 frankov popolnoma zastonj.

Pojasnila in igralni načrt podjetja besplatno

Srečkovno zastopstvo 1., Ljubljana.

Izberne se je obneslo za vojake v vojski in spletna na vsega kot najboljše

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, glibtu, infuziji, prsn. vratini in bolesti v hrbtni

Dr. Richter-Ja

Sidro-Liniment.</b

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

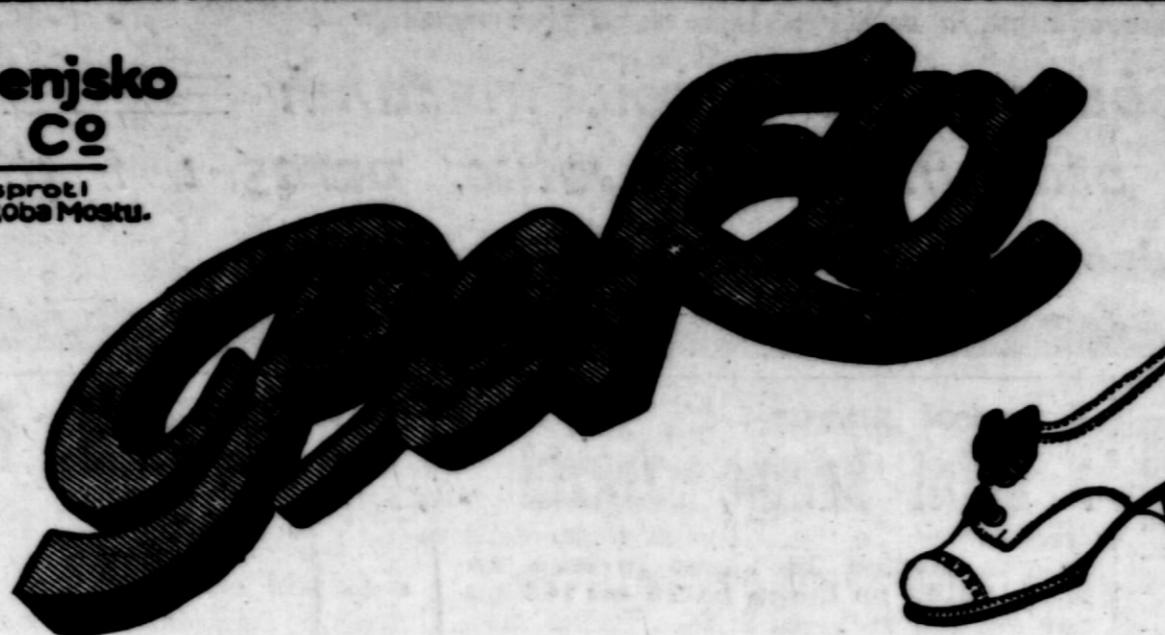
iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Tovarna Čevljev Tržič, Gorenjsko
PETER KOZINA & CO
Breg. LJUBLJANA nasproti
Sv. Jakoba Mostu.

PRODAJA NA
DEBELO IN DROBNO

ZAHTEVAJTE
CENIKE!

Prekupcem
priporoča se
izbira in nakup
na zalogi ...

Moderne oblike!
Solidni izdelki!

Zezeznato 1090

China vino

Iekarnarja Piccolija v Ljubljani,
prekaša vse slične preparate, ker vsebuje vedno
naznanjeno količino železa in ima nesporo
medicinsko vrednost.

Steklenica stane 2·40 K.

Klobulke cilindre in čepice
v najnovijih fasonah in v veliki izberi
priporoča **IVAN SOKLIC**.
Veličina: Pristni Panama-slemnik od 9 K do 50 K.
Veličina: Veličina za loga najmodernejših slemnikov.

Velikonočne, umetniške in vojne razglednice

na drobno in dekorativno

M. Tičar, Ljubljana

I. specijalna trgovina in založba razglednic
na Kranjskem.

625

Sv. Petra cesta 26.

Notarskega kandidata

(izvežbanega) išče

notar dr. A. Žnidarič
v Ilir. Bistrici.

Vstop in plača po dogovoru.

1285

Modni salon
Stuchly-Maschke
Zidovska ulica št. 3.
Duverski trg 1.
Ljubljana.

— Priporoča osebno izbrane —

novosti z Dunaja.

Velika izbera okusnih klobukov za
dame in deklice kakor tudi bogata
zaloga ženskih klobukov.

Solidno blago. Prišnano nizke
cene. Podravila točno in vestno.

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

**Slivovka
tropinovec
brinjevec
pelinkovec
rum
kognak**

v najboljši kakovosti dobri
se po nizkih dnevnih cenah
pri tvrdki

GRUMMER & KOMP.
Ljubljana,
Sodna ulica št. 3.

1241

Kuverte s firmo priporoča
Narodna tiskarna.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
nazznana sl. p. n. občinstva, da se uveljavlja 132

cvetlični salon
samo Pod Jirančo štev. 2.
poleg Goviljskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopkov, vencev, frakov itd.
Zunanja naročila tečne.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

2 učenca

za mesarsko obrt, poštenih staršev,

sprejme takoj

Franc Bogataj,
mesar, gostilničar in posestnik,
Zezezniki, Gorenjsko.

1273

Kupujem

kostanjev les

proti gotovini, dobava april-julij.
Obvezne ponudbe z navedbo po-
staje za wagon 10.000 kg je
vposlati tvrdki:

1175

Vinko Vabič, Zalec
Stajersko,

**Popolne
opreme**

274

otroškega perila

v zalogi za vsako starost

priporoča znana

trgovina s perilom

C. J. Hamann

LJUBLJANA, Mestni trg štev. 3.

Ustanovljeno 1866.

Perilo lastnega izdelka.

JADRANSKA BANKA

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Delniška glavnica: K 8,000,000.—

Rezerve: okrog K 1,000,000.—

SPREJEMA: Vloge na knjižico in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.
Vloge na tekoči in živo redom proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na mor-
torij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednosne papirje itd. in srečke.
c. kr. razredne loterije.

Gostitelj:
Trst.
Podružnica:
Dubrovnik
Rijeka
Zadar
Spodnja
Slovenia
Zagreb

IZDANJA: Menice, devize, vrednosne papirje itd.

EDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemskia mest.

DAJE PREDOVNIKE: na blage, ležeče v javnih skladisčih.

PRAVNOSTNA: Borza naročila in jih izvršuje najkulantejo.

Brzovnvi naslov: JADRANSKA.

10

Telefon St. 257.